

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel

Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel

T (0344) 64 90 90.

F (0344) 64 90 99

E info@wsrl.nl

I www.waterschaprivierenland.nl

Bank IBAN NL93NWAB0636757269

BIC NWABNL2G

Fractie AWP

Datum:
28-07-2026

Uw kenmerk:
--

Ons kenmerk:
2026-338787

Behandeld door:

Onderwerp:
4.5 vragen vervolg van AWP over Ruimte voor de Rivier

Telefoonnummer / e-mail:
(0344) 649090 / info@wsrl.nl

Beste fractie AWP,

Hieronder volgt uw inleiding en de beantwoording van de vragen.

Het college geeft in de [beantwoording van onze schriftelijke vragen](#) (kenmerk 2026-333907) aan dat het Nature-artikel van 10 juli 2025 zich met name richt op de Maas in Limburg. De kenmerken uit het artikel — namelijk dat de afwisseling van verbrede en niet-verbrede riviertrajecten leidt tot gevaarlijke stroomsnelheidsverschillen en diepe erosiekuilen vlak na verbredingen — zijn echter evengoed van toepassing op de Waal. Juist in de Waal zijn in het kader van 'Ruimte voor de Rivier' en kribverlagingen enorme ingrepen gedaan, terwijl de Waal al decennia kampt met een dalende bodemligging.

Dit baart onze fractie grote zorgen met het oog op de veiligheid van onze dijken en kunstwerken. Wij hebben naar aanleiding van de beantwoording daarom de volgende vervolgvragen:

Vraag 1 Erkent het college dat de principes uit het *Nature*-artikel (stroomsnelheidsverschillen door afwisseling van verbrede en niet-verbrede trajecten met daaruit voortvloeiende erosiekuilen) één-op-één van toepassing kunnen zijn op de Waal, gezien de grote hoeveelheid Ruimte voor de Rivier-projecten die hier zijn gerealiseerd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Het college erkent dat de natuurkundige principes gelijk zijn, echter de situatie op de Maas is niet 1 op 1 van toepassing op de Waal. Dit komt door grote verschillen in afvoerarakteristiek, verhang, sediment, geometrie en ook beheer. De Maas is een typische regenrivier en de Rijn kent een veel groter stroomgebied waardoor de dynamiek in de afvoer minder groot is. Dit betekent dat gerealiseerde Ruimte voor de Rivier 1-projecten op de Rijn/Waal en de daaruit komende mogelijke stroomsnelheidsverschillen niet per definitie zullen leiden tot de waargenomen effecten op de Maas.

Het modelleren en extrapoleren van de stroomsnelheden tijdens extreem hoogwater is een taak van Rijkswaterstaat. Als Waterschap richten we ons op de monitoring van de morfologische veranderingen die invloed zouden kunnen hebben op de waterkering. Concreet betekent dit dat we de diepteligging van de rivier bij schaar dijken in ons gebied monitoren en controleren of de bestorting die voor deze schaar dijken aanwezig is nog intact is.

Wij verzoeken u vriendelijk bij verdere correspondentie ons kenmerk te vermelden, zodat wij uw brief sneller kunnen beantwoorden.

Vraag 2 Is het college bekend met de exacte locaties langs de Waal binnen ons beheergebied waar verbrede uiterwaarden/nevengeulen abrupt overgaan in smalle, niet-verbrede riviertrajecten (de zogeheten hydraulische flessenhalzen)? Kunt u per locatie aangeven hoe de huidige staat van de bodembescherming wordt beoordeeld tegen extreme stroomsnelheden?

Voor zover ik zelf kan beoordelen betreft dit in elk geval:

- Spijk / Tolkamer;
- Nijmegen-Lent naar Beuningen;
- Hurwenen naar Zaltbommel;
- Wamel / Dreumel naar Tiel.

Antwoord: Het college is bekend met de locaties waar Ruimte voor de rivier maatregelen zijn uitgevoerd. Het is niet aan het waterschap om rivierkundige analyses te doen, dat is aan de rivierbeheerder. We kijken wel met veel belangstelling uit naar de resultaten van de analyses, zoals in onze eerdere beantwoording aangegeven.

Vraag 3 De bodem van de Waal daalt al decennia door structurele erosie (het 'invreten' van de rivier). Waarom kiest het college ervoor om voor de veiligheid van de dijken in ons eigen beheergebied passief te wachten tot de landelijke onderzoeksresultaten van Rijkswaterstaat begin 2028 beschikbaar zijn, in plaats van nú al proactief samen met Rijkswaterstaat de specifieke risicolocaties langs de Waal in kaart te brengen?

Antwoord: Het college maakt een onderscheid tussen structurele erosie van de vaargeul, die al vele decennia gaande is, en de erosie die tijdens extreem hoogwater zoals die in de Maas aan de hand was in 2021. De structurele erosie heeft geen invloed gehad op de stabiliteit van de vooroever. Binnen het programma Ruimte voor de rivier 2.0 (RvdR2.0) heeft het stoppen van de structurele erosie de hoogste prioriteit. Daarvoor is RvdR2.0 momenteel bezig om passende maatregelen te onderzoeken.

Vraag 4 Kan het college op basis van de huidige monitoring uitsluiten dat er zich op dit moment, of na het hoogwater van de afgelopen jaren, al diepe erosiekuilen (al dan niet latent) hebben gevormd in de buurt van waterkeringen of kunstwerken op de vier bovengenoemde overgangspunten langs de Waal? Kortom, kan het college garanderen dat de huidige bodembescherming (zoals stortsteen of de natuurlijke grindlaag) op de smalle knelpunten in de Waal wél bestand is tegen de 30% hogere lokale stroomsnelheden die tijdens een extreem hoogwater kunnen optreden?

Antwoord: Het college kan niet uitsluiten dat zich, met name onder extreme omstandigheden, erosiekuilen kunnen vormen langs de Waal. Op dit moment weten we dat de erosiekuilen nu geen invloed hebben op de stabiliteit van de waterkeringen. Ook kan het college niet garanderen dat de huidige bodembescherming op de smalle knelpunten in de Waal bestand is tegen de hogere lokale stroomsnelheden die tijdens extreem hoogwater kunnen optreden.

Het waterschap monitort de diepteligging van de rivier op locaties waar deze van invloed kan zijn op de stabiliteit van waterkeringen (bij schaar dijken, zie antwoord 1). Daarnaast wordt in dijkversterkingsprojecten en in het dagelijks beheer rekening gehouden met de bescherming van het voorland.

Bovendien geven de huidige inzichten geen aanleiding om te veronderstellen dat de situatie die in het Nature-artikel voor de Maas wordt beschreven, zich één-op-één voordoet op de Waal. De verschillen tussen beide riviersystemen (zie vraag 1) en de wijze waarop rivierkundige werken zijn uitgevoerd geven geen aanleiding om te veronderstellen dat de situatie in de Maas 1 op 1 kan optreden op de Waal.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Het college van dijkgraaf en heemraden
Van Waterschap Rivierenland,

De secretaris-directeur,

de dijkgraaf,

Ir. Z.C. Vonk

Drs. T.J.A.M. Cuppen MBA

Bijlagen: geen

Afschrift: Archief (inclusief bijlagen)